

ван съм не толкова от онова, което “другите” мислят за музикалните и песенните изяви и способности на ромите, а какво самите те мислят за себе си като творци и изпълнители.

Прави силно впечатление фактът, че ромите се интересуват от циганската музика изобщо и по-специално от българската ромска музика с подчертано внимание. Те не скриват радостта и гордостта си, че ромският музикален дух е сложил в една или друга степен и форма свой отпечатък в музикалния живот на много страни и народи из почти всички краища на нашата планета. Изтъкнатият представител на нашите роми Кирил Ламбов (потомък на стар музикантски род и преподавател в Българската консерватория) сочи, че когато се проследи исторически отражението на ромската музика върху музикалната съкровищница на различните страни и народи в света, с които циганите са имали контакт, подобно отражение липсва само сред няколко народа. По-конкретно, той счита, че само в персийския (иранския) и арменския народи не е допуснато никакво влияние на ромския музикален дух и патос. К. Ламбов разглежда този факт като странен и трудно обясним. Още повече, че минавайки през Персия и древна Армения циганите са имали възможност да представят и там своето музикално изкуство и да вложат част от неговия дух и патос в персийската (иранската) и арменската музикална традиции, като разбира се и сами да възприемат нещо от тези две своеобразни музикални практики и съкровищници.

При разговор с някои роми, запознати добре с историческите и актуалните тънкости на циганската музика, те много убедено и страстно защитават тезата, че нямат никакви основания твърденията на някои музиколози за ромската музикална традиция като силно повлияна по дух, тоналност, строеж, ритмика и т. н. от “чуждата” (не-ромската) и, по-специално, ориенталската като цяло и арабската или, особено, на турската музикална традиция. За отбелязване е, че въпросните роми търсят и лансират друг начин на интерпретиране на взаимовлиянието между ромската, от една страна, и ориенталската (и арабската) музика, от друга страна. Според тях, това взаимовлияние е включено в циганския термин “таксъм”, с който се обозначават особеностите на ромската